

*Ба Шурои диссертациони 6D. КОА - 012
назди Донишгоҳи давлатии тоҷорати Тоҷикистон,
(734061, ш. Душанбе, кӯчаи Деҳотӣ, 1/2)*

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ғаюрова Рано Саидмуродовна дар мавзӯи «Мукамалгардонии истифодаи низомҳои гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.05.03 - Хизматрасониҳои нақлиётӣ ва гумрукӣ) пешниҳод шудааст

Дар раванди таъмини рушди иқтисодӣ инноватсионӣ ва рақамӣ, амали сохтани механизми ташкилию иқтисодӣ ва танзими низоми идоракунии соҳаҳои корхонаҳо ва пешниҳоду амалисозии хизматрасониҳо, аз ҷумла хизматрасониҳои гумукиро ба иштирокчиёни фаъолияти иқтисоди байналмилалӣ тақозо менамояд. Аз таҳқиқҳо бар меояд, ки рушди соҳаи хизматрасонӣ ва хизматрасониҳои гумрукӣ аз баҳисобгирии омилҳои гуногуни демографӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, ҷуғрофӣ, техникӣ, технологӣ ва омили вақт вобаста буда ба динамикаи маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ва минтақавӣ, тағйирёбии қонеъ гардонидани талабот ба мол ва хизматрасонӣ, сатҳи бучети давлатӣ, рушди минтақаҳо ва муносибатҳои байналмилалӣ таъсири назаррас мерасонад.

Вобаста ба ин пешбурди таҳқиқи маҷмӯӣ ва ҳалли масъалаҳои назариявӣ ва амалии ташаккули стратегияи таъмини рушди соҳаи хизматрасонӣ, аз ҷумла хизматрасониҳои гумрукӣ гузаронидани таҳқиқотҳои суроғавиро дар бар мегирад. Аз тарафи дигар таҳқиқи масъалаҳои рушди истифода ва мукамалгардонии низомҳои гумрукӣ мубрам аст. Дар ин радиф мушкilot ҷиҳати самтҳои такмили истифодаю интиҳоби низомҳои гумрукӣ то ҳоло ба таври пурра таҳқиқ нашудааст. Бо назардошти ин мубрамияти рисолаи номзадии Ғаюрова Р.С. бебаҳс аст.

Аз баррасии автореферат бар меояд, ки дар рисола дар сатҳи зарурӣ моҳият ва нақши бозори хизматрасонии гумрукӣ дар сохтори иқтисодӣ кишвар муайян карда шуда, таснифи намудҳои ин хизматрасониҳо барои таъмини фаъолияти иқтисоди байналмилалӣ гузаронида шудааст.

Диққати асосӣ дар рисола ба таҳқиқи таҷрибаи ҷаҳонӣ рушди низоми идоракунии хизматрасониҳо ва истифодаи низомҳои гумрукӣ омӯхта шуда, истифодаи он дар раванди беҳтарсозии фаъолияти гумрукӣ дар Тоҷикистон асоснок карда шудааст.

Дар автореферат дар асоси таҳқиқ омилҳои, ки ба рушди хизматрасониҳо ва истифодаи низомҳои гумрукӣ таъсир мерасонанд, муайян карда шудаанд. Бо истифодаи ин натиҷаҳо амалисозии иқтисодию риёзии

истифодаи низомҳои гумрукӣ дар мақомоти гумрук гузаронида шудааст. Инчунин дар асоси таҳқиқи фаъолияти гумрукӣ баҳодиҳии сатҳи хизматрасониҳо ва истифодаи низомҳои гумрукӣ асоснок карда шуда, барои тақмили он чораҳои мушаххас бо назардошти истифодаи оқилонаи ин низомҳо пешниҳод гардидааст. Баҳодиҳии самаранокии сифати хизматрасониҳои гумрукӣ дар асоси истифодаи усули PESTLE-таҳлил ба анҷом дода шудааст.

Дар автореферат асосноккунии дурнамои рушди афзалиятноки хизматрасониҳо ва истифодаи низомҳои гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2030 дар асоси гузаронидани ҳисобҳои эксперименталӣ ва амсиласозии иқтисодию риёзӣ пешниҳод гардидааст.

Новобаста ба бартариятҳо автореферат дорои камбудихо мебошад. Дар автореферат на ҳамаи афзалиятҳои таҷрибаи ҷаҳонии рушди пешниҳоди хизматрасониҳо ва истифодаи низомҳои гумрукӣ дида баромада шудаанд. Инчунин баъзе аз самтҳои мукамалгардонии низомҳои гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба пуррагӣ дар автореферат шарҳ дода нашудааст.

Эродҳои пешниҳод гардида ба мазмун ва баҳои воқеии рисола таъсир намерасонанд.

Автореферат ва маводҳои чопшуда ба пуррагӣ сохтори рисоларо дар бар мегиранд.

Дар маҷмӯ, аз омӯзиш ва таҳлили автореферати мазкур бармеояд, ки кори диссертатсионии Гаюрова Рано Саидмуродовна дар мавзӯи «Мукамалгардонии истифодаи низомҳои гумрукӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Илмҳои иқтисодӣ (08.00.05.03 - Хизматрасониҳои нақлиётӣ ва гумрукӣ) сазовор мебошад.

Тақриздиханда:

н.и.и., дотсенти кафедраи
иқтисодиёт ва логистикаи нақлиётӣ
Донишгоҳи техникии Тоҷикистон
ба номи академик М.С. Осимӣ

Мирзобеков Х.Д.

Имзои н.и.и., дотсент Мирзобеков Х.Д. - ро тасдиқ менамоям:
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсусӣ
ДТТ ба номи академик М.С. Осимӣ

Қодирзода Н.Ҳ.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734042, шаҳри Душанбе, хиёбони академикҳо
Раҷабовҳо 10. Тел.: (+992) 907-97-09-33, E-mail: mhurshed_80@mail.ru